

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместно предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2011 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2013/С 6/02)

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съвместно предприятие „Чисто небе“ със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г.⁽¹⁾ за период от 10 години.

2. Целта на Съвместното предприятие „Чисто небе“ е ускоряване на развитието, одобряването и демонстрирането на екологично чисти технологии за въздушен транспорт в ЕС за възможно най-ранното им внедряване⁽²⁾. Изследователските дейности, координирани от Съвместното предприятие, са разделени на шест технологични области или „Интегрирани технологични демонстрационни системи“ (ИТДС).

3. Членовете учредители на Съвместното предприятие са Европейският съюз, представляван от Комисията, ръководителите на ИТДС и асоциираните членове на отделните ИТДС.

4. Максималната вноска на ЕС в Съвместното предприятие „Чисто небе“ за текущи разходи и научноизследователски дейности е в размер на 800 милиона евро, платима от бюджета на Седма рамкова програма⁽³⁾. Останалите членове на Съвместното предприятие внасят средства, равни най-малко на вноската на ЕС, включително апортни вноски.

5. Съвместното предприятие започна своята самостоятелна дейност на 16 ноември 2009 г.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

6. Одитният подход на Палатата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на нивото на Съвместното предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така доказателства от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

7. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз Палатата извърши одит на годишните отчети⁽⁴⁾ на Съвместното предприятие,

които се състоят от „финансови отчети“⁽⁵⁾ и „отчети за изпълнението на бюджета“⁽⁶⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2011 година. Палатата направи също така проверка на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

8. Адресати на настоящата декларация са Европейският парламент и Съветът в съответствие с член 185, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета⁽⁷⁾.

Отговорност на ръководството

9. В качеството си на разпоредител с бюджетни кредити директорът изпълнява приходната и разходната част на бюджета в съответствие с финансовите правила на Съвместното предприятие на собствена отговорност и в рамките на отпуснатите бюджетни кредити⁽⁸⁾. Директорът отговаря за създаването⁽⁹⁾ на организационна структура, както и на подходящи вътрешни системи и процедури за управление и контрол с цел окончателните отчети⁽¹⁰⁾ да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки, и също така за да се гарантира, че свързаните с отчетите операции са законосъобразни и редовни.

Отговорност на одитора

10. Въз основа на извършен от нея одит Палатата е длъжна да представи декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета от 20 декември 2007 година за създаване на съвместно предприятие „Чисто небе“ (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 1).

⁽²⁾ В приложението към доклада са обобщени правомощията и дейностите на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽³⁾ Седма рамкова програма, която е приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1), обхваща едновременно всички инициативи на ЕС в областта на научните изследвания и играе ключова роля за постигане на целите за укрепване на растежа, конкурентоспособността и заетостта. Програмата е също така основен стълб на Европейското изследователско пространство.

⁽⁴⁾ Палатата получи предварителните годишни отчети на 1 март 2012 г. Тези отчети са придружени от доклад относно бюджетното и финансовото управление през годината, в който наред с другото се съдържа информация за степента на усвояване на бюджетните кредити.

⁽⁵⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи и приложение към финансовите отчети, в което се описват основните счетоводни политики и се съдържа допълнителна разяснителна информация.

⁽⁶⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчет за бюджетния резултат и приложението към него.

⁽⁷⁾ ОВ L 248, 16.9.2002 г.

⁽⁸⁾ Член 33 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията (ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72).

⁽⁹⁾ Член 38 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002

⁽¹⁰⁾ Правилата за представяне на отчетите и за счетоводна отчетност на агенциите са постановени в дял VII, глави 1 и 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 652/2008 на Комисията (ОВ L 181, 10.7.2008 г., стр. 23), и са включени във финансовия регламент на Съвместното предприятие.

11. Палатата извърши своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСБОИ) ⁽¹¹⁾. Съгласно тези стандарти Палатата следва да спазва етичните и професионалните изисквания и да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

12. Извършването от Палатата одит включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на Палатата, в това число оценка на риска от съществени неточности в отчетите или незаконосъобразни или нередовни операции, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се вземат предвид вътрешните контроли, отнасящи се до изготвянето и представянето на отчетите на одитирания орган, с оглед разработването на подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики, основателността на направените счетоводни прогнози, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

13. Палатата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за предоставените от нея становища.

Становище относно надеждността на отчетите

14. Палатата счита, че годишните отчети на Съвместното предприятие дават явна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2011 г., както и за резултатите от дейността му и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовите правила на Съвместното предприятие.

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

15. Стратегията за последващ одит на Съвместното предприятие е приета на 17 декември 2010 г. с решение на управителния съвет. Тя представлява ключов контрол за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции ⁽¹²⁾. Приключилите през септември 2012 г. последващи одити обхващат 44,3 милиона евро (18,8 % от всички заявки за разходи, получени от Съвместното предприятие през 2008 г., 2009 г. и 2010 г. ⁽¹³⁾). Процентът грешки, установен в рамките на тези последващи одити, възлиза на 6,16 % ⁽¹⁴⁾.

⁽¹¹⁾ Международна федерация на счетоводителите (IFAC) и Международни стандарти на Върховните одитни институции (ISSAI).

⁽¹²⁾ Член 12, параграф 4 от Регламента на Съвета относно създаването на Съвместното предприятие гласи, че Съвместното предприятие „Чисто небе“ извършва проверки на място и финансови одити на на получателите на публичните средства на Съвместното предприятие „Чисто небе“. Последващите одити могат да открият заявени от бенефициентите недопустими разходи, за които в такъв случай се прилагат процедури за събиране на вземанията.

⁽¹³⁾ Заявките за 2010 г. са изплатени през 2011 г.

⁽¹⁴⁾ Процентът грешки се изчислява, като се вземе средната стойност на установените наддекларирани суми в различните заявки за плащания, разделена на техния брой.

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

16. Палатата счита, че с изключение на последиците от описаните в точка 15 въпроси, операциите, свързани с годишните отчети на Съвместното предприятие за финансовата година, приключила на 31 декември 2011 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

17. Изложените в точки 18—32 коментари не са в противоречие с изразените от Палатата становища.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета

18. Окончателният коригиращ бюджет за 2011 г. ⁽¹⁵⁾ включва бюджетни кредити за поети задължения в размер на 175 милиона евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 159,8 милиона евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поети задължения е 94 %, докато за бюджетните кредити за плащания тя е само 64 %. Процентът на усвояване на кредитите за плащания показва забавяния в изпълнението на дейностите на Съвместното предприятие. Наблюдават се значителни закъснения от публикуването на поканите за представяне на предложения до подписването на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ ⁽¹⁶⁾. Ниската степен на изпълнение на бюджета се отразява и в паричното салдо, което в края на годината е в размер на 51 милиона евро (32 % от наличните бюджетни кредити за плащания през 2011 г.) ⁽¹⁷⁾.

19. Противно на своите финансови правила Съвместното предприятие е пренесло над 68 милиона евро бюджетни кредити за плащания за 2012 г. без решение на управителния съвет ⁽¹⁸⁾.

Представяне на отчетите

20. Съвместното предприятие получава със съществено закъснение заявките за разходи по споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства с държавите членки за 2011 г. Поради това закъснение не е могла да приключи заверката на голям брой заявки за окончателните отчети за 2011 г. Съответните апортни вноски (52 милиона евро) не са одобрени навреме от Управителния съвет и вследствие на това не са могли да бъдат вписани при нетните активи и се е наложило да бъдат отчетени

⁽¹⁵⁾ Приет от управителния съвет на 14 декември 2011 г.

⁽¹⁶⁾ Средното време от публикуването на поканите за представяне на предложения до подписването на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ е 418 дни за поканите, стартирали през 2010 г. и 291 дни за първата покана през 2011 г.

⁽¹⁷⁾ Към края на 2010 г. паричното салдо възлиза на 53 милиона евро (41 % от наличните бюджетни кредити за плащания през 2010 г.).

⁽¹⁸⁾ Член 10, параграф 1 от финансовите правила посочва, че бюджетните кредити, които са останали неизползвани в края на финансовата година, за която са били записани, се анулират. В съответствие с член 27 съгласно нуждите на съвместното предприятие анулираните бюджетни кредити могат да бъдат вписани в разчета на приходите и разходите за следващите три финансови години. С решение на управителния съвет, взето не по-късно от 15 февруари обаче, те могат да се пренасят само за следващата финансова година ...

като пасиви („вноски за заверяване“). Ето защо Съвместното предприятие е отчетло отрицателни нетни активи в размер на 18,5 милиона евро. Окончателните отчети отразяват надлежно тази преходна ситуация, която не представлява никакъв риск за платежоспособността на Съвместното предприятие.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО КЛЮЧОВИ КОНТРОЛИ НА СИСТЕМИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

21. Въпреки постигнатия през 2011 г. напредък Съвместното предприятие все още не е въвело изцяло надеждни системи за вътрешен контрол и за предоставяне на финансова информация. По-специално, необходими са допълнителни усилия по отношение на процедурите за предварителен контрол, прилагани при заверката на заявленията за възстановяване на разходите.

22. През 2011 г. Съвместното предприятие все още не е въвело новия инструмент⁽¹⁹⁾ за управление на данните, свързани със заявленията за възстановяване на разходите, подадени от членовете и бенефициентите.

23. Палатата провери процедурите за предварителен контрол, прилагани за заявленията за възстановяване на разходите, подадени в рамките на три споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ с членове на Съвместното предприятие „Чисто небе“⁽²⁰⁾. Бяха забелязани следните слабости:

- контролните списъци, използвани за предварителен контрол на заявленията за възстановяване на разходите, не са винаги изчерпателни⁽²¹⁾,
- в един случай одиторската заверка, придружаваща заявлението за възстановяване на разходите на асоцииран член, включва изключения, засягащи разходите за персонал и възлагането на подизпълнител. Предвид тези изключения не е направена корекция на заявлението за възстановяване на разходите,
- в противоречие с ръководството за финансови процедури⁽²²⁾ липсват доказателства, че оперативните служители също заверяват финансовите аспекти на изпълнението на договорите,
- при най-малко три операции функциите на служителя, извършващ финансови проверки, и на разпоредителя с бюджетни кредити са възложени на ръководителя на администрацията, което противоречи на разпоредбите на ръководството за финансови процедури и на принципа на разделение на функциите.

⁽¹⁹⁾ Съвместното предприятие разработва нов инструмент за управление на данните, свързани с членовете му.

⁽²⁰⁾ Всяко заявление на член на Съвместното предприятие „Чисто небе“ включва средно 30 заявления за възстановяване на разходите на асоциирани членове.

⁽²¹⁾ Невинаги се документират важни елементи като подписът на служителя, извършващ оперативни проверки, и проверката за пълнота на контролните списъци от служителя, извършващ финансови проверки.

⁽²²⁾ Ръководството за финансови процедури на съвместното предприятие постановява, че ролите на служителя, извършващ оперативни и финансови проверки и на разпоредителя с бюджетни кредити следва да бъдат разделени в рамките на управлението на оперативните разходи, а така също, че:

- служителят, извършващ оперативни проверки следва да провери дали в оперативен аспект (технически и финансов) документът отговаря на определените параметри,
- проверяващият служител (ръководител на администрацията) следва да провери съответствието в оперативен аспект със съществуващите правила, както и цялостната редовност на операцията,
- изпълнителният директор следва да извърши цялостната финансова и оперативна проверка на целия набор от документи.

24. Счетоводителят на Съвместното предприятие е приключил през март 2012 г. процеса на заверка на съответните работни процеси, така както се изисква от финансовите правила на Съвместното предприятие⁽²³⁾. В доклада за заверка на счетоводителя са отправени редица препоръки, по-специално във връзка с нуждата да се подобри системата за заверяване на заявленията за възстановяване на разходите и прилагането на инструмент за правилно информиране на ръководството относно бюджетни и счетоводни въпроси.

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Структура за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

25. През 2011 г. и в резултат на ограничените ресурси в рамките на организацията, вътрешният одитор трябваше да работи върху основните процеси на Съвместното предприятие, включително върху съставянето на отчетите за 2010 г. и 2011 г. и заверката на получените от членовете заявления за възстановяване на разходите.

26. През 2011 г. Службата за вътрешен одит на Комисията направи оценка на риска. Въз основа на резултатите от тази оценка на риска на 14 декември 2011 г. пред управителния съвет е представен за приемане стратегическия план за одит за периода 2012—2014 г.

27. Уставът на Службата за вътрешен одит на Комисията е приет от управителния съвет на 31 март 2011 г. Финансовите правила на Съвместното предприятие обаче все още не са изменени с оглед включването на разпоредбата от рамковия регламент⁽²⁴⁾ относно правомощията на вътрешния одитор на Комисията.

Плащане на вноските на членовете

28. Процедурата за издаване на нареждания за събиране на вземания, свързана с текущите разходи на Съвместното предприятие, не е правилно приложена. Искането, отправено към членовете за плащане на техните вноски за 2011 г., не е придружено от разчет за паричните потоци, според изискването на споразумението за финансиране.

Проследяване на действията, предприети във връзка с предишни констатации и оценки

29. До края на 2011 г. Съвместното предприятие все още не е изготвило вътрешни процедури за наблюдение на прилагането на разпоредбите, които уреждат защитата, използването и разпространяването на резултатите от научните изследвания⁽²⁵⁾.

30. В своето становище от 2011 г. относно финансовите правила на Съвместното предприятие Палатата определя редица области, които следва да претърпят промени⁽²⁶⁾. Финансовите правила все още не са изменени с оглед въпросите, повдигнати в становището на Палатата.

⁽²³⁾ Член 43 от финансовите правила на Съвместното предприятие постановява, че счетоводителят на предприятието отговаря за въвеждането и утвърждаването на системите за счетоводна отчетност, а когато е необходимо — за утвърждаване на системите за предоставяне или обосноваване на счетоводната информация, определени от разпоредителя с бюджетни кредити.

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002.

⁽²⁵⁾ Точка 23 от Доклада на Сметната палата относно годишните отчети на Съвместно предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2010 година (ОВ С 368, 16.12.2011 г., стр. 8).

⁽²⁶⁾ Становище № 2/2011 на Сметната палата относно финансовите правила на Съвместно предприятие „Чисто небе“ (<http://eca.europa.eu>).

31. През 2011 г. Съвместното предприятие изработва план за непрекъснатост на работата (BCP) и постига напредък по отношение на установяването на официална политика в областта на ИТ сигурността. Въпреки че през 2011 г. са били определени основните елементи ⁽²⁷⁾ от план за възстановяване при бедствия, необходимо е да се предприемат допълнителни стъпки за приключването и одобряването му.

32. На 2 февруари 2012 г. между Съвместното предприятие и Белгия се подписа приемно споразумение ⁽²⁸⁾ относно помещенията за служебно ползване, привилегиите и имунитетите, както и другите видове подпомагане.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV, с ръководител Louis GALEA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 13 ноември 2012 г.

За Сметната палата

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

⁽²⁷⁾ а) финансови канали в случай на бедствие; б) резервна процедура за подsigуряване на базите данни с редовно и често архивиране и запазване на друго място; в) първоначално споразумение за използване на инсталациите на ЕК за достъп до финансовите системи (ABAC, SAP) и интернет.

⁽²⁸⁾ Точка 25 от Доклада на Сметната палата относно годишните отчети на Съвместно предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2010 година.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместно предприятие „Чисто небе“ (Брюксел)

Правомощия и дейности

Области на правомощия на Съюза, произтичащи от Договора (откъси от член 187, и член 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз.	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи (СТИ), които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета от 20 декември 2007 година за създаване на съвместно предприятие „Чисто небе“ (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 1).
Правомощия на Съвместното предприятие (Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета)	Цели — Съвместно предприятие „Чисто небе“ допринася за изпълнението на Седма рамкова програма и по-специално на тематична област 7, Транспорт (включително „Аеронавтика“) на специфичната програма „Сътрудничество“; — ускоряване на развитието, одобряването и демонстрирането на екологично чисти технологии за въздушен транспорт в ЕС с цел възможно най-ранното им внедряване; — осигуряване на съгласувано прилагане на европейските научноизследователски усилия, които си поставят за цел екологични подобрения в областта на въздушния транспорт; — създаване на изцяло новаторска система на въздушен транспорт на базата на интеграцията между модерни технологии и широкомащабни демонстрационни системи с цел да се ограничи влиянието на въздушния транспорт върху околната среда чрез значително намаляване на шума и газовите емисии, и да намали разхода на гориво от въздухоплавателни средства; — ускоряване на създаването на нови знания, иновации и предприемането на изследвания за доказване на съответните технологии и на напълно интегрираната система от системи, в подходяща операционна среда, което води до засилване на конкурентоспособността в промишления сектор.
Управление	— Управителният съвет е ръководният орган на Съвместно предприятие. Изпълнителният екип се ръководи от изпълнителен директор. Промислеността е представена по различен начин, например чрез Ръководни комитети на ИТДС и Група на представителите на държавите.
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2011 г.	Бюджет 192 350 991 евро Брой на служителите към 31 декември 2011 г.: 24 бройки, предвидени в щатното разписание (18 срочно и 6 договорно наети служители), от които са заети 23 бройки, изпълняващи следните функции: оперативни: 9; административни: 14; смесени: 5
Дейности и услуги, предоставени през 2011 г.	Вж. Годишния отчет за дейността за 2011 г. на Съвместното предприятие „Чисто небе“ на www.cleansky.eu

Източник: Информация, предоставена от Съвместното предприятие „Чисто небе“.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ЧИСТО НЕБЕ“**Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции***Точка 15*

Съвместното предприятие „Чисто небе“ (СПЧН) приветства положителното заключение на Палатата относно законосъобразността и редовността на всички операции, свързани с годишните отчети за 2011 г., с изключение единствено на операциите, свързани със заверката на заявленията за възстановяване на разходите.

В резултат на заверката на заявленията за възстановяване на разходите на бенефициентите в СП се извършват междинни/окончателни плащания и се изравнява предварителното финансиране. При последващия одит, извършен от СПЧН през 2011 г., бяха обхванати разходи, заверени от ръководството на Съвместното предприятие (СП) във връзка с изпълнението на проекта през 2008 г., 2009 г. и 2010 г. От натрупаните оперативни плащания, извършени от СП от началото на програмата ЧН до декември 2011 г., само 49,5 % ⁽¹⁾ бяха свързани с изпълнението на проекта през 2008 г., 2009 г. и 2010 г.

Грешката, установена при последващия одит на СП, извършен през 2011 г., възлиза на 6,16 %. Но предвид коригиращите действия, предприети от СП и описани по-долу в настоящия коментар, освен установеният процент на грешката при оценката на законосъобразността и редовността на заверените заявления за възстановяване на разходите е необходимо да се вземе под внимание друг показател: процентът на остатъчната грешка. Според методологията, описана в одобрената стратегия на СПЧН за последващ одит, процентът на остатъчната грешка показва оставащата грешка в заверените заявления за възстановяване на разходите след прилагането на механизма за възстановяване. При последващия одит, извършен през 2011 г. по отношение на заявленията за възстановяване на разходите за предходни години, е установена остатъчна грешка от 4,09 %, което представлява сравнително ограничена стойност, изложена на риск, по отношение на натрупаните оперативни плащания, извършени по програмата ЧН до края на 2011 г. (2,02 % ⁽²⁾).

СП признава значението на размера на установената и на остатъчната грешка във връзка със заявленията за възстановяване на разходите, подложени на одит, и си поставя за цел да продължи да подобрява качеството на процеса на предварителна заверка.

СП въведе процес на последващ одит през 2011 г., приблизително една година, след като придоби независимост през ноември 2009 г. В обхвата на първия одит беше включен процесът на заверка за 2010 г., който беше първият, извършен от СП. През 2010 г. СП беше все още в начален етап на развитие и предварителният контрол, свързан с управлението на безвъзмездна помощ, все още не беше развит в степен, при която да се управлява големият размер на безвъзмездните помощи.

С оглед на резултатите от извършения първи последващ одит СП желае да подчертае ефективността на този елемент от своята система за вътрешен контрол, благодарение на който ръководството установи и коригира грешки, допуснати при предварителната заверка на заявленията за възстановяване на разходите от страна на СП. Все още се извършват окончателни коригиращи действия.

От 2010 г. насам СП е развило значително своите процеси за управление на заверката на заявленията за възстановяване на разходи чрез създаването на специални процедури, включително база данни за управление на безвъзмездни помощи, осигуряващи стандартен механизъм за одобряване от финансовите служители и служителите по проекта на заявления за възстановяване на разходи.

След приключването на първия последващ одит СП въведе необходимите мерки за възстановяване с цел коригиране на надплатените по-рано суми, включително екстраполация на систематичните грешки, установени при неаудирани заявления за възстановяване на разходи. Необходимо е да се отбележи, че 75 % от средствата за СП са отпуснати на поименни бенефициенти (членове на СПЧН), които участват в проектите на ЧН до края на програмата. Това положение улеснява СП да предприема коригиращи мерки чрез възстановяване при следващи плащания за бенефициентите.

⁽¹⁾ Натрупаните оперативни плащания от 2008 г. до 2011 г. възлизат на 261 358 871 EUR, окончателните плащания заедно с изравняването на предварителното финансиране за периода от 2008 г. до 2010 г. възлизат общо на 129 295 956 EUR.

⁽²⁾ = 4,09 % от (129 295 956 EUR/261 358 871 EUR)*100

Като превантивна мярка процедурите, които се прилагат понастоящем за предварителната заверка на заявленията за възстановяване на разходите, са съобразени с резултатите от последващия одит от предходни години, по-специално в случаите на систематични грешки. В периода от 2008 г. до 2010 г. над 80 % от установените грешки бяха систематични. Това позволява на СП също така да предоставя насоки на конкретните бенефициенти, като така се избягват грешки при бъдещи заявления за възстановяване на разходи.

Съществена част от грешката, установена при последващия одит през 2011 г. (приблизително 50 %), се дължала на използването на счетоводни данни от предходната година, тъй като не е имало актуални данни в момента на приключване на финансовите отчети. СП наблюдава процеса на последващите корекции в рамките на предварителния контрол и през следващите отчетни периоди ще направи необходимото, така че корекциите по отношение на заявленията за възстановяване на разходи от предходни години да се предават без закъснение.

Ръководството на СП счита, че е важно да се предвиди многогодишна схема за контрол за целите на управлението на безвъзмездни помощи в СП „Чисто небе“, която да бъде съобразена с възможностите за стандартни процедури за възстановяване, както и за превантивни мерки. Във връзка с това ръководството на СП установи механизми за контрол и цели за многогодишната продължителност на проекта, които се измерват чрез показатели, обхващащи целия срок на действие на програмата.

Коментари относно бюджетното и финансовото управление

Точка 18

СП разчита на ефективен и успешен резултат от преговорите относно поканите за представяне на предложения и предприе вътрешни мерки за подобряване и ускоряване на процеса във връзка с този важен аспект на плащанията към нови партньори. СП отбелязва общо намаляване на времето за отпускане на безвъзмездна помощ и внимателно наблюдава този аспект на управленско равнище ⁽³⁾.

Точка 19

СП признава забавянето на решението на управителния съвет за одобряване на прехвърлянето на бюджетни кредити за плащания в бюджетния план за 2012 г. ⁽⁴⁾ Графикът за планиране на бюджета и цикъла на докладване в СП беше преразгледан с цел да се постигне необходимото своевременно одобряване от управителния съвет на пренасянията към 2013 г.

Точка 20

СП беше изправено пред извънредна ситуация през първата половина на 2012 г. във връзка с получаването на заявления за възстановяване на разходи от свои членове за изпълнението на проекта през 2011 г. Финансовите отчети за споразуменията за отпускане на безвъзмездна помощ за членове (СБПЧ) за 2011 г., които трябваше да бъдат приключени до 1 март 2012 г., бяха представени от бенефициентите със значително закъснение от 3 до 4 месеца. СП анализира причините, довели до това закъснение, заедно с координаторите на интегрирани технологични демонстрационни системи (ИТДС) (ръководители на консорциуми) и предприема действия за предотвратяване на подобна тенденция през 2013 г. Бяха взети решения за следните действия:

- Посредством споразумение с управителния съвет (юни 2012 г.) за процеса през 2013 г. (януари—юни 2013 г.) ще бъдат определен ясен график, като се посочат крайни срокове и срокове за отговор, които да се спазват от предприятията и СП.
- Чрез насоки и обучение СП ще допринесе за подобряване на пълнотата и качеството на заявленията за възстановяване на разходи и свързаните с тях сертификати за финансови отчети (СФО);
- СП ще засили допълнително внимателното наблюдение, като предоставя активна подкрепа на членовете по конкретни въпроси относно допустимостта на разходите. Това не беше възможно поради липса на ресурси през първата половина на 2012 г.;
- Нов IT инструмент за управление на безвъзмездни помощи ще улесни процеса на подаване и заверка на заявленията за възстановяване на разходи.

⁽³⁾ От началото на функционирането на СП времето за отпускане на безвъзмездна финансова помощ е намаляло от 418 на 268 дни при последната покана за представяне на предложения (покана 10). Това показва още по-голямо подобрене в сравнение с оценката на Палатата.

⁽⁴⁾ Управителният съвет прие годишния бюджетен план за 2011 г. през декември 2010 г., като в него беше включена приблизителна стойност на пренасянията.

След заверката от ръководството на окончателно получените заявления за възстановяване на разходи и одобряването от управителния съвет по-късно през 2012 г. съответните апортни вноски ще бъдат прехвърлени към нетните активи на СП в окончателните отчети за 2012 г. Поради това състоянието на нетните активи, представено в окончателните отчети за 2011 г., следва да се счита за преходно.

Коментари относно ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на съвместното предприятие

Точка 21

През първото тримесечие на 2012 г. и вследствие на препоръките на Европейската сметна палата от предходната година СП разработи специална процедура за процесите, свързани със заверката на заявленията за възстановяване на разходи, като включи служителите по проекта в процеса на заверка на финансовите отчети⁽⁵⁾. Освен заверката на техническите доклади служителите по проекта проверяват наличната информация относно използването на ресурсите и съобщават резултатите от своята проверка на финансовите служители. Разработени са ясни правила, гарантиращи достоверността на финансовата и оперативната заверка и съответно на разрешението за заверката на заявленията за възстановяване на разходи. Форматът на използвания по-рано контролен списък е усъвършенстван с цел да се предоставят доказателства за действително изпълнените стъпки при заверката и да се покаже взаимодействието между финансовите и оперативните звена.

Точка 22

Като се основава на опита си и на предишни забележки на Палатата по отношение на обработването на данни, свързани с бенефициентите, СП разработи специален инструмент за управление на данните на бенефициентите за споразуменията за отпускане на безвъзмездна помощ за членове през последното тримесечие на 2011 г. Инструментът беше използван за обработване на заявленията за възстановяване на разходи от 2011 г. през второто тримесечие на 2012 г. и — след изпитване на надеждността на кодираните данни и на докладите, изготвени съвместно от счетоводителя на СП и външна одиторска фирма — резултатите бяха използвани в окончателните отчети за 2011 г.

Точка 23

СП се съобрази със забележките на Палатата и предприе стъпки за усъвършенстване на вътрешните процеси за одобряване от страна на финансовите и на оперативните служители; действително понастоящем е налице, благодарение на горепосочения инструмент за управление на безвъзмездни финансови помощи, по-интегриран подход към заверката на заявленията за възстановяване на разходи и годишните технически доклади от страна на съответните финансови и оперативни служители и това е по-видимо в процеса.

По отношение на разделението на функциите понастоящем СП разработва промени във финансовите канали с цел да се гарантира разделение на функциите за финансова заверка и за разрешаване на плащането в случай на отсъствие на финансовите служители, които обикновено отговарят за това.

Точка 24

СП се съобрази с препоръките на счетоводителя и, както вече беше посочено, предприе важни стъпки за изпълнението на СБПЧ, които ще позволят подобряване на качеството на заверката на заявленията за възстановяване на разходи и ще предоставят възможност за пълно и редовно отчитане пред ръководството на СП.

Други въпроси

Точка 25

През август 2011 г. вътрешният одитор (ВО) уведоми управителния съвет и ръководството на СП за участието на ВО в някои основни процеси във финансовото управление на СП и за потенциалните последици за независимостта на ВО. Рискът от евентуална липса на достоверност по отношение на въпросните процеси ще бъде смекчен чрез прилагането на международните одитни стандарти, ако е необходимо.

Точка 27

СП ще промени своите финансови правила при следващата актуализация на рамковия финансов регламент, която се подготвя понастоящем (вж. също точка 30).

⁽⁵⁾ Процедура № 2.9.1 на ЧН, междинна процедура за заверка на финансовите отчети, получени от членовете за изпълнението на СБПЧ през 2011 г. и за корекциите, получени за изпълнението на СБПЧ в предходни години.

Точка 28

Искането до Комисията (като един от членовете на СП) за плащане на вноски за 2011 г. беше надлежно придружено от съответния разчет за паричните потоци. Въпреки че не съдържаеше разчет за паричните потоци, искането до членовете, освен това до Комисията, беше придружено от обяснение за исканата сума и коефициента за разпределяне, показващ дела на всеки член или асоцииран член. Освен това чрез информацията за годишните отчети за предходната година и одобрения годишен бюджет за 2011 г., съдържаща се в протокола на управителния съвет, на всички членове бяха предоставени съответните финансови данни. За в бъдеще СП ще гарантира прилагането на разчети за паричните потоци към исканията за плащане и до другите членове, освен до Комисията.

Точка 29

Адекватното прилагане на подробните разпоредби на приложение II, Общи условия, към споразуменията за безвъзмездни помощи за членове на СПЧН относно защитата, използването и разпространението на резултатите от научните изследвания все още е в процес на изпълнение.

Своевременно ще бъде създадена специална процедура, обобщаваща съществуващите в СП елементи за наблюдение и контрол.

Точка 30

СП ще въведе изменения в своите финансови правила при следващата актуализация на рамковия финансов регламент, която се подготвя понастоящем. Това ще позволи на СП да уеднакви своите правила с общоприетите правила и да се възползва от възможността да изяснява, когато е възможно, въпросите, повдигнати от Палатата.

Точка 31

Съвместно със съседните СП в тяхната обща сграда СП „Чисто небе“ продължи работата по завършване на плана за възстановяване при бедствия. Предвижда се той да бъде завършен до края на 2012 г.
